

Чрез наблюдението (видеонаблюдението) зрительно или чрез технически средства се разкриват и фиксират дейността или поведението на определени лица и обекти при тяхното движение, пребиваване на различни места или при изменение на конкретната обстановка (чл.5 от ЗСРС).

Когато наблюдението е осъществено с видеокамери, то се определя като видеонаблюдение. В този смисъл то е подвид, т.е. частен случай на наблюдението като оперативен способ, въз основа на вида на използваното техническо средство – видеокамера. Съдържанието на информацията, получена като резултат от прилагането на наблюдението (видеонаблюдението), се записва върху материален носител – видеозапис, кинозапис, фотоалбум (чл.24, във вр. с чл.11 от ЗСРС).

Информацията, получена чрез наблюдението, се селектира,

с оглед заявените нужди. На материалния носител следва да остане не цялата записана информация, а само относимата, с оглед поставената задача и цел на приложеното наблюдение.

Така изготвен, материалният носител на информацията, придобита чрез наблюдение, съставлява веществено доказателствено средство (ВДС) по смисъла на чл.176 от НПК.

ВДС се изготвят в два екземпляра, единият от които – за прокурора, направил искането, а другият – за съда, дал разрешението за наблюдението. Заедно с изготвянето на материалния носител резултатите от прилагането на наблюдението се отразяват в писмена

форма (протокол – чл.29 от ЗСРС) от органа, осигурил прилагането на наблюдението. Съдържанието на информацията в протокола и в материалния носител следва да бъде еднакво.

ВДС заедно с протокола по чл.29 от ЗСРС се предават в срок до 24 часа, запечатани, съответно на прокурора, поискал наблюдението, и на съда, дал разрешението.

Доказателственото значение на ВДС,

изготвени в резултат на приложено наблюдение, не е пълно, т.е. само въз основа на тях не може да се постанови осъдителна присъда. Осъдителна присъда не може да се постанови дори и когато ВДС от наблюдението са подкрепени от показания на свидетел с тайна самоличност (чл.177, ал.1 от НПК). Това законодателно разрешение е абсурдно поради липса на елементарен прагматизъм, както и поради противоречие с основни принципи на наказателния процес. Известно е, че за прилагането и използването на СРС, както и за защита на свидетел, се предвижда строга императивна процедура, свързана с ангажирането на служебни длъжностни лица, много техника и парични средства.

Абсурдното е, че това не е достатъчно за постановяване на осъдителна присъда

дори когато и двата процесуални способа са приложени законосъобразно и резултатно (с обвинителни доказателства). При това положение не е ясно въз основа на какви обективни прагматични цели е възникнал държавническият замисъл на законодателя за възприетото решение и въобще, какъв е практическият смисъл от използване на СРС по този начин. В нито една друга държава СРС не са поставени на такъв дискриминационен режим в доказателствено отношение. И поради това,

разпоредбата на чл.177, ал.2 от НПК е в очевидно противоречие с принципа, че в нашия процес доказателствата и доказателствените средства не могат да имат предварително определена сила – чл.14, ал.2 от НПК, както и с принципите за разкриване на обективната истина – чл.13, и вземане на решенията по вътрешно убеждение, основано на обективно, всестранно и пълно изследване на всички обстоятелства по делото – чл.14, ал.1 от НПК.

В този си вид чл.177, ал.2 от НПК възкресява формалния наказателен процес, изоставен категорично от Наполеоновия НПК от 1808 година. Продължаването на действието на чл.177, ал.2 от НПК ще означава, че се създават и съществуват самоцелни архаични процесуални норми, които нямат нищо общо с принципите на съвременния наказателен процес, както и с необходимостта от елементарен обществен прагматизъм.